

5-2008

ARCHE

ПАЧАТАКА

5-2008

ARCHE 5 (68)
травень 2008

**Навуковы, навукова-папулярны,
грамадзка-палітычны і літаратурна-
мастацкі часопіс «ARCHE Пачатак»
выдаецца зь верасьня 1998 году
штомесця.**

РЭДАКЦЫЯ:

Валер Булгакаў — галоўны рэдактар
Віктар Жыбуль — рэдактар
Алена Казлова — сакратарка рэдакцыі
Аляксандра Макавік — рэдактар
Сяргей Макарэвіч — распаўсюднік

**ARCHE is a Partner of European Cultural
Journals Network Eurozine
(www.eurozine.com)**

Адрас для допісаў: ARCHE, а/с 3, 220018,
Менск-18.

E-mail: arche@arche.org.by.

Заснавальнік: Андрэй Дынько.
Выдавец: установа «Рэдакцыя часопісу «Архэ-Пачатак».
Пасьведчаньне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 530
ад 4.05.2001.
ISSN 1392-9682

Юрыдычны адрас: вул. Нававіленская
24/1А, каб. 2П, 220053, Менск.
Цана дамоўная.

Рэдакцыя не вяртае і не рэцэнзуе рукапісы. Рэдакцыя
рэдагуе матэрыялы, прынятыя да друку.

Часопіс можна замовіць у распаўсюднікаў:

Баранавічы — Руслан Равяка, п/с 13, 225409,
Баранавічы-9, тэл. (029) 767-20-37.

Барысаў — Алег Лучына, п/с 714, 222120,
Барысаў-1, тэл. (029) 33-99-161.

Берасьце — Ігар Бараноўскі,
тэл. (0162) 25-61-55.

Віцебск — Барыс Хамайда, тэл. (0212) 34-52-41.

Гомель — Ларыса Шчыракова,
тэл. (029) 341-66-94;
Дзяніс Федарэнка, тэл. (029) 733-55-22.

Полацк — Алесь Аркуш, тэл. (0214) 41-85-19.

Магілёў — Алесь Асіпцоў,
тэл. (0222) 25-57-85, (029) 625-57-85.

Менск — Сяргей Макарэвіч,
тэл. (029) 505-39-11.

Шукаем распаўсюднікаў зь іншых мясьцінаў.

**Падпіска на часопіс «ARCHE Пачатак»
прымаецца ўва ўсіх аддзяленьнях
«Белпошты».**

Падпісана ў друк 20.06.2008.
Выхад у сьвет 29.06.2008. Фармат 70x100 1/16.
Друк афсэтны. Гарнітура Школьная. Ум. друк. арк. 33.
Наклад 300 асобнікаў. Замова

Надрукавана з гатовых дыяпазытываў заказчыка ў друкарні
ТАА «Палікрафт», вул. Кнорына, 50, 220103, Менск.

У афармленьні першай старонкі выкарыстан фотазды-
мак з выявай сьвяткаваньня першамаю ў акупаваным
Менску. 1943 г. Дызайн Ягора Шумскага.
У нумары выкарыстаныя ілюстрацыі з архіву Ўладзімера
Ляхоўскага.

© «ARCHE Пачатак», 2008

П а д п і с н ы і н д э к с 0 0 3 4 5

ARCHE on-line: <http://arche.org.by>

ЗЬМЕСТ

АД РЭДАКТАРА	5	Вайна без цензуры
АНАЛІТЫКА	9	ЯН КЕРШО Міт пра Гітлера
	43	ПЭР РАДЛІНГ Вялікая Айчынная вайна ў сьвядомасьці беларусаў
КРЫТЫКА	65	МАРАК ЯН ХАДАКЕВІЧ Палякі-фашысты супраць саветаў-акупантаў. Закулісьце партызанскай вайны ў Беларусі
	87	АНДРЭЙ ПАЧОБУТ Байкі для патрыётаў
ГІСТОРЫЯ	94	УВЭ ГАРТЭНШЛЕГЕР Горад Менск пад нямецкай акупацыяй (1941—1944)
	260	ЛЕАНІД РЭЙН Праваслаўная царква ў Беларусі за нямецкай акупацыяй (1941—1944)
	295	ВІЛЬГЕЛЬМ МОЗЭЛЬ Дэпартацыя гамбургскіх габрэяў у Менск
	343	ЛЕАНІД РЭЙН Удзел мясцовых калябарантаў у «канчатковым вырашэньні» яўрэйскага пытаньня ў акупаванай Беларусі
	386	ЛЕАНІД СЬМІЛАВІЦКІ Антысэмітызм у савецкім партызанскім руху на прыкладзе Беларусі (1941—1944)
	419	ЛІ БЭЙКЕР Аналізуючы крах: новы погляд на апэрацыю «Баграціён»
	452	ЛЕАНІД РЭЙН Недачалавекі ўва ўніформе СС: 30-я вафэн-грэнадзёрская дывізія Вафэн СС
РЭЦЭНЗІІ	497	ПЭТЭР КЛЯЙН Пра паліцыю парадку ў Райхскамісарыяце «Остлянд»
	501	ГЮНТЭР БІШАФ Сталін вельмі захапляўся Гітлерам
	504	СТЫВЭН Г. ФРЫЦ Перамога за цану паражэньня

CONTENTS

NALYSES	5	The Uncensored War
ANALYSES	9	IAN KERSHAW The Führer Myth
	43	PER ANDERS RUDLING The Great Patriotic War and National Identity in Belarus
CRITICISM	65	MAREK JAN CHODAKIEWICZ Poles-fascists versus Soviets-occupiers. Hidden Aspects of Guerilla Warfare in Belarus
	87	ANDREJ PAČOBUT The Tales for Patriots
HISTORY	94	UWE GARTENSCHLAEGER Minsk City under German occupation (1941—1944)
	260	LEONID REIN The Orthodox Church in Belarus under Nazi Occupation (1941—1944)
	295	WILHELM MOSEL Hamburg Deportation Transport to Minsk
	343	LEONID REIN «Final Solution» in Nazi-Occupied Belarus
	386	LEONID SMILOVITSKY Antisemitism in the Soviet Partisan Movement, 1941—1944: The Case of Belarus
	419	LEE BAKER Explaining Defeat: A Reappraisal of «Operation Bagration,» 1944
	452	LEONID REIN Untermenschen in SS Uniforms: 30th Waffen-Grenadier Division of Waffen SS
REVIEWS	497	PETER KLEIN On Ordnungspolizei in Reichskommissariat Ostland
	501	GÜNTER BISCHOP Stalin Very Admired Hitler
	504	STEPHEN G. FRITZ The Victory at the Price of Defeat